

[Aksel Larsen.]

det, jeg her har citeret af flertalsbetænkningen, at jeg gerne vil forstå sætningen om, at de videnskabeligt værdifulde håndskrifter fotokopieres i forbindelse med overgivelsen, sådan, at de fotokopieres her inden overgivelsen, og jeg anmoder om at få en utvetydig udtalelse herom såvel fra den højtærede undervisningsminister som fra de øvrige ordførere for flertallet i udvalget.

Det har været hævdet, at fotokopier ikke fuldt ud kan erstatte originaldokumenterne. Argumentationen, der skal sandsynliggøre dette, er blevet svagere og svagere. Men i øvrigt må man jo tage i betragtning, at både videnskab og teknik stadig skrider frem, og hvis det skulle være tilfældet, at man ikke i dag med det apparatur, man har ovre i Proviantgården, er i stand til at få fuldt tilfredsstillende fotokopier, så kunne det jo være, at et nyt apparatur kunne klare det. Man har derovre et ønske om at få et nyt apparatur, men siger: vi har ikke penge til det. Jeg er temmelig sikker på, at hvis der kommer en ansøgning hertil om en bevilling, vil den blive behandlet med meget stor velvilje såvel i finansudvalget som i undervisningsministeriet og her i folketinget. Samtidig er der jo den mulighed, at hvad man ikke kan fotografere tilfredsstillende i dag, kan man måske fotografere om 2 eller 3 eller 4 år, for teknikken skrider jo stadig frem.

Man har henvist meget til det store arbejde, der er gjort for restaurering, konservering og fotografering og udforskning af håndskrifterne. Der er gjort et meget stort arbejde, men jeg har dog indtryk af, at dette arbejde først er kommet i gang for alvor i de senere år, og tillad mig at sige det: åbenbart først er kommet for alvor i gang, efter at islændingene alvorligt begyndte at fremføre deres ønske om at få de islandske håndskrifter hjem til Island. Nu er det måske meget godt, at man ikke er gået alvorligt i gang med det før, for der har tidligere været foretaget restaureringsforsøg, som nærmest har ødelagt de håndskrifter, man har forsøgt at restaurere. Her kommer vi igen til dette, at teknikken er gået frem. Vi ved alle sammen, at der er sket meget store ulykker inden for den arkæologiske forskning herhjemme ved de grove forskningsmetoder, man tidligere an-

vendte. Vi ved alle sammen, at Frederik den Syvendes velmente interesse for arkæologien førte til ødelæggelse af adskillige gravhøje i dette land, og i det omfang der endnu findes gravhøje fra Danmarks oldtid, som aldrig har været åbnet, vil man være i stand til at få meget mere ud af forskningen ved at åbne dem nu og anvende de nuværende metoder i det arkæologiske arbejde.

På samme måde forholder det sig naturligvis med sådanne dokumenter som de islandske håndskrifter, og derfor er der ingen grund til at være så ked af, at den alvorlige forskning først er kommet så relativt sent i gang. Men der er grund til at være opmærksom på, at i løbet af ganske få år vil teknikken sikkert være skredet yderligere frem, og så vil man efter vor opfattelse ved fotokopiering kunne nå tilfredsstillende resultater.

Professor Jón Helgason gør i sin skrivelse opmærksom på, at man må tage i betragtning, at instituttet med sin beskedne bevilling ikke engang har kunnet lægge beslag på halvdelen af konservatorens arbejdskraft. Det er også sagt til os i udvalget af en delegation fra instituttet, at spørgsmålet om, hvor hurtigt man kan gennemføre restaurering, konservering og fotokopiering, i alt væsentligt må være et spørgsmål om bevillingernes størrelse. Dermed er jo i og for sig argumentet om, at det overhovedet ikke kan lade sig gøre at klare det på den måde, bortfaldet. Jeg vil gøre mig til talsmand for, at man yder de nødvendige bevillinger, og jeg ser virkelig helst, at håndskrifterne overleveres til Island i en så perfekt stand, som det overhovedet er muligt, og at Danmark påtager sig de i denne forbindelse fornødne udgifter. Så behøver de svenske professorer ikke at give sig til at være bekymrede over, hvorvidt vi er i stand til at klare denne side af sagen. Det synes jeg de hellere skulle have ladet være med at tale om.

Må jeg samtidig tilføje, at jeg går ud fra som givet, at Island, som må betragte dette som måske den største nationale sag, selvfølgelig vil stille de fornødne midler til rådighed, sådan at forskningen i Island får de gunstigst mulige vilkår. Jeg er ikke betænkelig med hensyn til, om Island i løbet af kortere eller længere tid kan ud-